

Grootte nevenfunctie van industrie functie

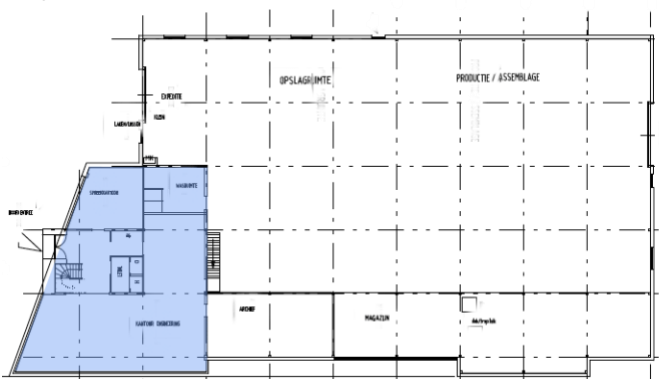
Advies 1904

Trefwoorden: Bouwbesluit 2012, industrie functie, NEN 6060, gelijkwaardigheid, nieuwbouw, compartimentering,
Datum: 5 april 2019
Status: Definitief

Dit advies is opgesteld voor deze specifieke casus en is niet algemeen geldend. Het is tot stand gekomen met de door partijen aangeleverde gegevens. Deze publieke versie is geanonimiseerd waardoor niet alle documenten waarop dit advies gebaseerd is, herkenbaar zijn weergegeven.

■ Beschrijving

Een nieuw te bouwen bedrijfspand heeft een totale gebruiksovervlakte van 1.506 m². Het pand is aangemerkt als een industrie functie. Hieraan zijn wat kantoren en spreekkamers gekoppeld en een kantine. Deze zijn verdeeld over twee bouwlagen. De hoogste vloer ligt niet hoger dan 5 m boven het meetniveau. Deze ruimtes zijn aangemerkt als kantoor- en bijeenkomstfunctie en zijn beschouwd als nevenfunctie van de industrie functie. Er is geen brandwerende scheiding constructie voorzien tussen de industrie functie en de als nevenfunctie aangemerkte ruimtes.

Figuur 1 begane grond bedrijfspand. Blauwe gedeelte bevat kantoor- en bijeenkomstfuncties in twee bouwlagen.

De totale gebruiksovervlakte van de ruimtes die als nevenfunctie van de industrie functie zijn aangemerkt bedraagt 372 m². Volgens Bouwbesluit 2012 artikel 2.83 achtste lid mogen o.a. kantoor- en bijeenkomstfuncties, als nevenfunctie, onderdeel uitmaken van een industrie functie groter dan 1.000 m², mits de totale gebruiksovervlakte aan nevenfuncties niet groter is dan 100 m².

Op grond van artikel 1.3 eerste lid van het Bouwbesluit 2012 betoogt de aanvrager dat overschrijding van de in de prestatie-eis begrensde maximale hoeveelheid gebruiksovervlakte aan nevenfuncties in dit geval gelijkwaardig is aan wat is beoogd met deze prestatie-eis. Hiertoe wordt aangevoerd dat binnen maatregelenpakket I van NEN 6060 500 m² nevenfunctie is toegestaan binnen een industrie functie met een totale vuurlast die niet groter is dan 600 ton vuren hout binnen een brandcompartiment. Aanvrager heeft dit onderbouwd.

De gemeente is van mening dat de NEN 6060 in dit geval niet kan worden aangevoerd als alternatieve bepalingmethode om gelijkwaardigheid mee te onderbouwen, omdat de totale gebruiksovervlakte van de

Groote nevenfunctie van industriefunctie

Advies 1904

industriefunctie kleiner is dan 2.500 m². Hiermee valt het bedrijfspand buiten het toepassingsgebied van NEN 6060.

■ Adviesvraag

Kan een onderbouwing op basis van NEN 6060:2015 volstaan in het kader van gelijkwaardigheid (Bouwbesluit 2012 artikel 1.3) in geval van een brandcompartiment met een industriefunctie groter dan 1.000 m², maar kleiner dan 2.500 m² en met daarin nevenfuncties welke groter zijn dan 100 m²?

Standpunt belanghebbende

Op basis van artikel 1.3 van het Bouwbesluit kan, conform NEN 6060:2015 (maatregelpakket I), een onderbouwing worden ingediend als gelijkwaardige oplossing ten aanzien van het gestelde in Bouwbesluit 2012 artikel 2.83 lid 8. Hierbij tevens verwijzend naar het eerdere ATGB-advies 1511. In de kern is dit plan één op één vergelijkbaar met de situatie in ATGB-advies 1511.

Indien dit bouwplan zou worden uitgebreid met nog eens 1.000 m² aan industriefunctie, waarbij het totale gebruiksooppervlak groter zou worden dan 2.500 m², dan zou een onderbouwing conform NEN 6060:2015 wel voor de hand liggen en zou de overschrijding van nevenfuncties (meer dan 100 m², maar minder dan 500 m² (grenswaarde celvormige onderverdeling conform NEN 6060:2015)) wel zonder aanvullende maatregelen (extra ruimtebewaking) als gelijkwaardig kunnen worden aangemerkt.

2 / 6

Bevoegd gezag eist in dit bouwplan extra ruimtebewaking die, conform NEN 2535, is aangesloten op de brandmeldinstallatie in verband met de overschrijding van de omvang van de nevenfuncties.

Wij zijn van mening dat deze aanvullende maatregel overbodig is, aangezien met de NEN 6060 een integrale beoordeling van het object kan worden gedaan. Vluchtwegen voldoen in dit geval aan de maximale loopafstanden en eisen m.b.t. doodlopend einde conform Bouwbesluit 2012, zodat aanvullende maatregelen niet noodzakelijk zijn in het kader van gelijkwaardigheid.

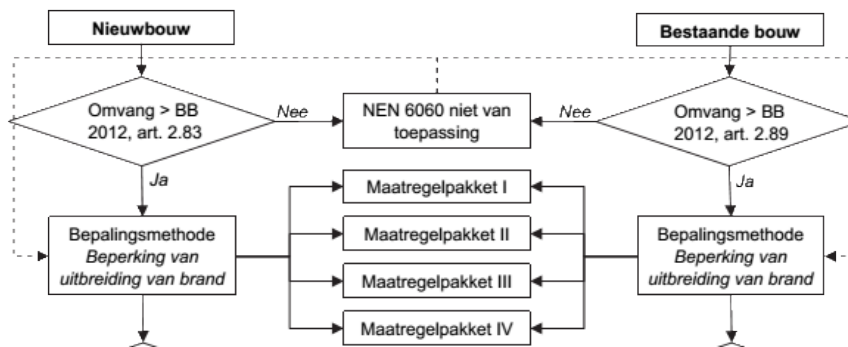
Standpunt bevoegd gezag

De brandweer is van mening dat de aangevraagde gelijkwaardigheid door de brandveiligheidsadviseur buiten het toepassingsgebied van NEN 6060:2015 valt. Volgens het hoofdstuk 1 'Onderwerp en toepassingsgebied' (zie onderstaande figuur 'Hoofdstructuur van NEN 6060') valt een brandcompartiment met een omvang kleiner dan 2500 m² (industriefunctie nieuwbouw) simpelweg buiten het toepassingsgebied van deze norm. Deze norm is niet de juiste methode om aan te tonen dat er, op basis van gelijkwaardigheid (artikel 1.3) aan artikel 2.83 lid 8 van Bouwbesluit 2012, voldaan wordt.

Grootte nevenfunctie van industriefunctie

Advies 1904

Figuur 2 gedeeltelijke afbeelding van figuur 1-11 uit NEN 6060:2015

Artikel 2.83 lid 8 heeft als doel het mogelijk te maken om nevenfuncties (kantine, kantoor, leslokaal, vergader ruimte) tot een omvang van maximaal 100 m² (gezamenlijk en ondergeschikt) binnen het compartiment van de hoofdfunctie 'industrie' te (kunnen) laten vallen.

De nevenfunctie dient in ieder geval aan de eisen te voldoen die gelden voor de eigen gebruiksfunctie (in dit geval kantoor- en bijeenkomstfunctie) van die nevenfunctie (artikel 1.4 lid 2). De beoogde nevenfuncties als hier bedoeld zijn hierin dienstbaar aan de hoofdfunctie en hebben hierbij als zodanig een directe relatie met de hoofdfunctie (kantoor werkvoorbereider in de industriehal, kantine voor personeel in de industriehal, leslokaal eigen personeel etc.). Bij overschrijding van deze omvang is de directe relatie en ondergeschiktheid met de hoofdfunctie in het geding.

3 / 6

Het probleem uit zich dan ook niet in het overschrijden van de brandcompartimentsomvang in totaliteit of van de nevenfunctie op zich, maar in de onafhankelijkheid van deze twee gebruiksfuncties. Met andere woorden de directe relatie vervalt en daardoor is er geen/onvoldoende interactie tussen de twee functies waardoor tijdig waarschuwen bij een calamiteit een probleem gaat vormen. Daarom is het bij overschrijding noodzakelijk op te plussen van nevenfunctie naar een tweede hoofdfunctie (kantoorfunctie) en de extra veiligheid van een zelfstandig brandcompartiment (max. 1000 m² kantoorfunctie).

Overigens wordt dit standpunt nogmaals bevestigd in de vastlegging van de gevolklasse 1 van de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen waarin het volgende citaat komt:

“Tot CC1 – en daarmee tot gevolklasse 1 – worden tevens overige gebruiksfuncties gerekend die gelegen zijn in bouwwerken die vallen onder gevolklasse 1, voor zover die gebruiksfuncties ondergeschikt van aard zijn en bestemd zijn voor maximaal 10 personen. Dit wil zeggen dat bijvoorbeeld een kantoor in een montagehal / werkplaats is toegestaan zolang dat kantoor bedoeld is voor maximaal 10 personen (grens om tot CC1 gerekend te mogen worden) en het totaal aantal personen niet meer dan 50 personen (grens meldingsplicht brandveilig gebruik) bedraagt. Hier is het in de discussie teruggebracht naar een aantal toe te kennen personen om de ondergeschiktheid te borgen.”

Bron citaat: Memo van het ministerie van BZK d.d. 21 november 2014 stuurgroep kwaliteitsborging. “Beschrijving Gevolklassen en definitie Gevolklasse 1”

Bij de aanvraag van de brandveiligheidsadviseur met een hoofdfunctie 'industrie' van 1156 m² en een nevenfunctie van kantoor- en bijeenkomstfunctie van 350 m² is ons inziens de beheersbaarheid van brand (de

Grootte nevenfunctie van industriefunctie

Advies 1904

beperking van uitbreiding van brand) geen issue, maar wel de veiligheid van de personen in de nevenfunctie. Deze wordt indirect geborgd door deze in een afzonderlijk brandcompartiment onder te brengen (kantoorfunctie 1000 m²). Zodoende kunnen wij de aangevraagde gelijkwaardigheid van de brandveiligheidsadviseur op basis van artikel 1.3 gerelateerd aan artikel 2.83 lid 3 van het Bouwbesluit 2012 niet honoreren.

Wij zijn van mening dat de Nota van toelichting i.r.t. artikel 1.3 helder is op dit punt: bij een beroep op gelijkwaardigheid dient aangetoond te worden dat het bouwwerk of het gebruik daarvan ten minste eenzelfde mate van veiligheid, bescherming van de gezondheid, bruikbaarheid, energiezuinigheid of milieu biedt als is beoogd met het betrokken voorschrift. Dit betekent dat bij elk beroep op gelijkwaardigheid moet worden getoetst aan alle pijlers die bij een bepaalde prestatie-eis een rol spelen. Het aanbrengen van aanvullende maatregelen vinden wij dan ook noodzakelijk in relatie tot het tijdig waarschuwen van de aanwezige personen binnen het gebouw zodat een snelle ontruiming plaats kan vinden.

Mogelijke oplossingen kunnen gezocht worden in de vorm van een Brandmeld- en ontruimingsalarminstallatie met automatische bewaking op basis van een adequaat ontruimingsplan.

Samenvattend zijn we het niet eens met de zienswijze van de brandveiligheidsadviseur. Naar onze mening valt ten eerste de aangevraagde gelijkwaardigheid buiten de bepalingsmethode van NEN 6060 en ten tweede los van de doelstelling 'de beperking van brand' is de vluchtveiligheid in het geding. Hierbij heeft de aanvrager geen rekening gehouden met de integrale gedachte van artikel 1.3 (lees: voldoen aan alle pijlers) van het Bouwbesluit 2012.

Overigens willen we nog het volgende opmerken met betrekking tot de uitkomst van uw advies 1511 waarnaar de aanvrager verwijst. Hierin strandt de casus op basis van een onvoldoende motivatie vanuit het bevoegd gezag. Wij zijn van mening dat bovenstaande betoog in dit geval wel in een voldoende motivatie voorziet. De overweging van de commissie onder punt 3 van dit advies ondersteunen we.

4 / 6

Uitgangspunten

Het advies is gebaseerd op de volgende documenten:

1. Adviesaanvraag van 30 januari 2019;
2. Plattegronden, gevels en doorsneden (bestektekeningen) schaal 1:100 van 11 april 2018;
3. Rapportage nieuwbouw bedrijfspand door brandveiligheidsadviseur van 21 maart 2018.

Inhoudelijke beschouwing adviesvraag

De adviescommissie heeft bij de behandeling van de adviesvraag het volgende overwogen:

- De gebruiksoppervlakte van een brandcompartiment van een te bouwen industriefunctie mag volgens het prestatievoorschrift 2.83, eerste lid, niet groter zijn dan 2500 m²; voor een kantoor- en een bijeenkomstfunctie bedraagt deze oppervlakte 1000 m².
- Een kantoor- en bijeenkomstfunctie mogen samen met een industriefunctie in een brandcompartiment van 2500 m² zijn gelegen als deze kantoor- en/of bijeenkomstfunctie in dat brandcompartiment als nevenfunctie

Groote nevenfunctie van industriefunctie

Advies 1904

gezien kunnen worden van de industriefunctie. Daarvoor moeten deze kantoor- en/of bijeenkomstfunctie van ondergeschikt belang zijn t.o.v. de industriefunctie.

- De gebruiksoppervlakte van de industriefunctie is $> 1.000 \text{ m}^2$. Volgens artikel 2.83, achtste lid, van het Bouwbesluit 2012, mag in dat geval de gebruiksoppervlakte van nevenfuncties in die industriefunctie maximaal 100 m^2 bedragen. De gebruiksoppervlakte van de nevenfunctie bedraagt hier 372 m^2 , zodat niet wordt voldaan aan artikel 2.83, achtste lid.
- Aan een in hoofdstuk 2 tot en met 7 gesteld voorschrift behoeft, volgens artikel 1.3 van het Bouwbesluit 2012, niet te worden voldaan als het bouwwerk, of het gebruik daarvan ten minste dezelfde mate van veiligheid, bescherming van de gezondheid, bruikbaarheid, energiezuinigheid en bescherming van het milieu biedt, als is beoogd met de in die hoofdstukken gestelde voorschriften. De onderbouwing van de gelijkwaardigheid is daarbij niet aan een bepaalde vastgelegde of ad-hoc-methode gebonden. Een gelijkwaardige oplossing mag daarom ook zijn gebaseerd op een vastgelegde methode, zoals de NEN 6060, buiten het voorziene toepassingsgebied van die methode, indien de onderbouwing de gelijkwaardigheid maar aannemelijk maakt.

NEN 6060

- De NEN 6060 is een privaatrechtelijke norm die niet wordt aangewezen vanuit de wetgeving, maar wel is beoogd om te worden aangewezen vanuit toekomstige wetgeving (de concepttekst van het Besluit bouwwerken leefomgeving verwijst voor de bepaling van de maximale gebruiksoppervlakte naar de NEN 6060).
- De NEN 6060 geeft een normatieve bepalingsmethode voor de maximale omvang van een brandcompartiment en een informatieve bepalingsmethode voor de maximale loopafstand binnen een subbrandcompartiment. De norm geeft geen integrale beoordeling van de brandveiligheid van een object op alle in het Bouwbesluit relevante onderwerpen.
- In hoofdstuk 1 van de norm is aangegeven dat de norm niet van toepassing is op een brandcompartiment kleiner dan het maximale gebruiksoppervlak volgens het prestatie-voorschrift. Volgens artikel 2.83 van het Bouwbesluit is dat 2.500 m^2 voor nieuwbouw van een industriefunctie.
- Binnen een NEN 6060-brandcompartiment dat voldoet aan maatregelpakket I van de norm mag zich, volgens artikel 7.2.3.3 van de norm, een niet-brandwerend van de rest van het brandcompartiment afgescheiden celvormige onderverdeling van ruimten bevinden, als de gebruiksoppervlakte van het celvormige deel niet groter is dan 500 m^2 . Een (niet-normatieve) opmerking onder het artikel geeft het doel van de oppervlaktebeperking: *“om te voorkomen dat het doorzoeken van de afzonderlijke ruimten een ongewenst groot beslag legt op de capaciteit van de brandweer”*.

5 / 6

Gelijkwaardigheid

- De partijen zijn het erover eens dat de omvang van het brandcompartiment (de beperking van uitbreiding van brand) hier geen issue is. Zij zijn het niet eens over de veiligheid van de personen in de als nevenfunctie aangemerkte ruimten.
- Het Bouwbesluit heeft bij de oppervlaktebeperking voor de nevenfunctie niet dezelfde doelen als die voor de celvormige onderverdeling in de NEN 6060. Met het feit dat de NEN 6060 500 m^2 aan gebruiksoppervlakte voor de celvormige onderverdeling toestaat is daarom nog niet aannemelijk gemaakt dat de nevenfunctie met de geplande gebruiksoppervlakte van 372 m^2 zonder nadere onderbouwing een gelijkwaardige veiligheid biedt aan hetgeen met de prestatie-voorschriften is beoogd. Voor een dergelijke onderbouwing moeten alle relevante aspecten worden beschouwd; dat betreft hier in ieder geval ook de vluchtveiligheid. De belanghebbende heeft de gelijkwaardigheid op dit gebied onvoldoende onderbouwd.

Grootte nevenfunctie van industriefunctie

Advies 1904

De adviescommissie geeft de volgende overweging(en) mee ten aanzien van de door betrokken partijen beargumenteerde standpunten:

- Vanwege het overschrijden van de maximale gebruiksoppervlakte van de nevenfunctie acht bevoegd gezag het aanbrengen van aanvullende maatregelen noodzakelijk, zodat een snelle ontruiming plaats kan vinden. Het niet voldoen aan een prestatievoorschrift betekent echter niet noodzakelijkerwijs dat maatregelen nodig zijn. Een gebouw kan zulke goede vluchtmogelijkheden hebben dat ook zonder extra maatregelen het beoogde veiligheidsniveau is gewaarborgd. Het bevoegd gezag moet een beroep op gelijkwaardigheid honoreren, wanneer de aanvrager aantoont dat alle personen zich tijdig in veiligheid kunnen brengen dan wel in veiligheid kunnen worden gebracht.
- De adviescommissie acht het niet onwaarschijnlijk dat het beoogde veiligheidsniveau in dit geval kan worden gewaarborgd zonder extra maatregelen. De belanghebbende moet hiervoor wel een onderbouwing leveren. Met name wat betreft het tijdig waarschuwen van de aanwezige personen binnen het gebouw zodat een snelle ontruiming plaats kan vinden.
- De situatie in voorliggend advies is niet één op één vergelijkbaar met de situatie in advies 1511, aangezien de belanghebbende in die laatste casus constateerde dat het bouwplan voldoet aan de uitgangspunten van het Bouwbesluit 2012 ten aanzien van veilig vluchten bij brand en deze constatering door het bevoegd gezag niet in twijfel is getrokken. De adviescommissie heeft daarop dit aspect niet nader beschouwd.

■ Advies

6 / 6

Gelet op het voorgaande adviseert de commissie in deze casus als volgt over de toepassing van de bouwvoorschriften:

Kan een onderbouwing op basis van NEN 6060:2015 volstaan in het kader van gelijkwaardigheid (Bouwbesluit 2012 artikel 1.3) in geval van een brandcompartiment met een industriefunctie groter dan 1.000 m², maar kleiner dan 2.500 m² en met daarin nevenfuncties welke groter zijn dan 100 m²?

Nee, een onderbouwing kan daarmee niet volstaan omdat NEN 6060 niet alle aspecten van de vluchtveiligheid beschouwd die door de prestatievoorschriften van het Bouwbesluit worden afdekt.

Overigens merkt de commissie over deze casus nog het volgende op:

- De adviescommissie deelt de volgende zienswijze van bevoegd gezag: *'Bij een beroep op gelijkwaardigheid dient aangetoond te worden dat het bouwwerk of het gebruik daarvan ten minste eenzelfde mate van veiligheid, bescherming van de gezondheid, bruikbaarheid, energiezuinigheid of milieu biedt als is beoogd met het betrokken voorschrift. Dit betekent dat bij elk beroep op gelijkwaardigheid moet worden getoetst aan alle pijlers die bij een bepaalde prestatie-eis een rol spelen. Het aanbrengen van aanvullende maatregelen vinden wij dan ook noodzakelijk in relatie tot het tijdig waarschuwen van de aanwezige personen binnen het gebouw zodat een snelle ontruiming plaats kan vinden'.*
- De adviescommissie acht het overigens niet onwaarschijnlijk dat het beoogde veiligheidsniveau in dit geval kan worden gewaarborgd zonder extra maatregelen. De belanghebbende moet hiervoor wel een onderbouwing leveren.

